

Redogörelse för Preliminära riktlinjer för tjänstepension

Bakgrund

Sveriges Kommuner och Landsting och Arbetsgivarförbundet Pacta har tagit upp förhandlingar om ett nytt pensionsavtal. Avsikten är att träffa överenskommelse om ett pensionsavtal som i sin helhet är avgiftsbestämt med samtliga motparter. SKL och Pacta har sagt upp nu gällande pensionsavtal – KAP-KL – utifrån uppdraget att träffa ett helt avgiftsbestämt pensionsavtal. KAP-KL upphör därför att gälla den 31 december 2012. I samband med uppsägningen har, i enlighet med parternas överenskomna förhandlingsordning, förslag på nytt pensionsavtal överlämnats.

När parterna en principöverenskommelse om helt avgiftsbestämt pensionsavtal kommer KAP-KL att prolongeras. Förhandlingar om sådan principöverenskommelse pågår.

Om en principöverenskommelse inte kan träffas saknas skäl för prolongation av KAP-KL, varför KAP-KL då kommer att upphöra att gälla den 31 december 2012.

För denna situation har SKL och Pacta tagit fram Preliminära riktlinjer om tjänstepension. Dessa ensidiga riktlinjer ska tillämpas för de arbetstagare som anställs eller får sin anställning omreglerad efter den 31 december 2012. För de arbetstagare som är anställda eller anställs senast den 31 december 2012 fortsätter KAP-KL att gälla i de individuella anställningsavtalen till dess att ett nytt helt avgiftsbestämt pensionsavtal träffas som ersätter KAP-KL eller arbetstagaren tillträder en ny anställning.

Riktlinjerna anger att tjänstepensionen i sin helhet ska vara avgiftsbestämd, med avgiftsnivåer som är i paritet med övriga arbetsmarknaden.

Närmare om innehållet

1. Innehåll

Till riktlinjerna hör även bilaga om anslutningsvillkor. Genom anslutningsvillkoren tydliggörs vilka krav som ställs på en försäkringsgivare för att den ska kunna godkännas av SKL och därigenom vara valbart bolag för placering av arbetstagarens pensionsavgift. Anslutningsvillkoren anger bland annat vilka särskilda åtaganden som gäller avseende avgifter och flytt av försäkringskapital. Villkoren innebär att försäkringsgivaren förbinder sig att enbart ta ut avgifter i enlighet med bilaga Godkända avgifter. Avgifterna utgör ett tak för vad försäkringsgivaren kan ta ut.

3. Rekommendation om antagande av Riktlinjer för tjänstepension

SKL och Pacta rekommenderar berörda arbetsgivare som är kommun, landsting, region eller kommunalförbund att anta dessa Riktlinjer för tjänstepension inklusive bilaga 1 att träda i kraft den 1 januari 2013. Beslutet kan lämpligen utformas på så sätt att riktlinjerna träder i kraft i händelse av att KAP-KL inte prolangeras och därmed upphör att gälla.

4. Riktlinjer för tjänstepension för Pactas medlemmar

För arbetsgivare som är medlemmar i Pacta och som inte omfattas av tredje punkten ovan gäller riktlinjerna samt anslutningsvillkoren i enlighet med av Pactas styrelse fattat beslut.

5. Giltighet

Riktlinjerna gäller tills vidare. Förhandlingar om ett nytt helt avgiftsbestämt pensionsavtal fortsätter. Utgången av dessa är avgörande för riktlinjernas giltighet och tillämpning över tid.

6. Tillämpningsområde

Riktlinjer för tjänstepension gäller för en arbetstagare som träffar avtal om anställning efter den 31 december 2012 och för vilken tillämpas AB, BEA, Med stud, PAN eller RiB, om han eller hon inte omfattas av andra bestämmelser om pension genom anställningen. Riktlinjerna gäller inte för en arbetstagare som tillträder en anställning efter det han eller hon har fyllt 67 år.

Tillämpningsområdet för riktlinjerna, dvs den krets som omfattas, är utformat på samma sätt som i KAP-KL, liksom de undantag som görs.

Riktlinjerna gäller för de anställningsavtal som ingås efter den 31 december 2012. För de arbetstagare som är anställda den 31 december 2012 fortsätter KAP-KL att gälla i de individuella anställningsavtalen till dess att ett nytt pensionsavtal träffas som ersätter KAP-KL eller arbetstagaren tillträder en ny anställning. Detsamma gäller för arbetstagare som ännu inte tillträtt sin anställning under förutsättning att anställningsavtal som anger att KAP-KL ska gälla har ingåtts före den 1 januari 2013.

Det kan i vissa situationer, exempelvis i samband med rekrytering, finnas behov av att i enskilda fall träffa överenskommelse om att andra pensionsvillkor ska gälla än vad som följer av riktlinjerna. Detta möjliggörs genom punktens sista stycke.

7. Pensionsgrundande lön

Den pensionsgrundande lönen beräknas årsvis med samma övre gräns som KAP-KL har, 30 inkomstbasbelopp.

Definitionen av den pensionsgrundande lönen har fått en annan skrivning än vad som återfinns i exempelvis KAP-KL. Avsikten är att förenkla texten och innebär inte någon materiell förändring. Arbetsgivaren kan besluta att ytterligare anställningsförmåner ska vara pensionsgrundande.

Vad som ska vara pensionsgrundande ledighet har kopplats till att arbetstagaren under frånvaro uppbär ersättning enligt socialförsäkringsbalken. En övre begränsning på 13 månader per födsel/adoption vid uppbärande av föräldrapenning gäller, vilket är i paritet med övriga arbetsmarknaden.

I punktens femte stycke återfinns en arbetsgivarventil innebärande att arbetsgivaren kan besluta att pensionsgrundande lön ska beräknas även vid annan ledighet.

8. Pensionsavgifter

Från och med 21 års ålder är pensionsavgiften 4,5 procent på den pensionsgrundande lönen med en övre begränsning på 7,5 IBB. För lönedelar överstigande 7,5 IBB är pensionsavgiften 30 procent från och med 28 års ålder till dess arbetstagaren fyller 65 år. Därefter är pensionsavgiften 4,5 procent på hela den pensionsgrundande lönen.

När en arbetstagare avgått från en anställning tidigast vid 61 års ålder med förmånsbestämd ålderspension enligt KAP-KL eller kompletterande ålderspension enligt PFA, och sedan tillträder en ny anställning där dessa riktlinjer gäller, är pensionsavgiften 4,5 procent på hela den pensionsgrundande lönen, såväl över som under 7,5 IBB. Detta gäller oavsett om uttaget av den förmånsbestämda eller kompletterande ålderspensionen är helt eller partiellt. Därmed utges inte dubbla förmåner.

Punkterna 9 – 11 samt anslutningsvillkoren

Punkterna 9 – 11 samt anslutningsvillkoren överensstämmer med motsvarande bestämmelser i KAP-KL, med vissa redaktionella förändringar. För utförligare beskrivning av dessa bestämmelser hänvisas till Cirkulär 12:5 i tillämpliga delar.